

[Rytter.]

som er taget fra Bispeembederne, eller det, som er taget af den københavnske Kirkefond. Altsaa, over alt hvor Staten tager Pengene — tager dem ulovligt —, betaler den ikke Renter.

Paa et andet vigtigt Omraade har vi heller ikke faaet angivet Retningslinjerne, nemlig med Hensyn til Statens Forpligtelse til at opføre nye Kirker. Det synes, som om den tidligere Kirkeminister, om jeg saa maa sige, indvendig har været klar over, at han havde en Forpligtelse til at bygge Kirker. Hvor er Pengene nu taget? De er i visse Tilfælde taget af Reservefonden, uden at man saa meget som har søgt Spor af Samtykke hos Rigsdagen dertil. De er ogsaa taget af de københavnske Kirkemidler, uden at man i det ene Tilfælde har søgt Bemyndigelse dertil; derimod har man gjort det i det andet Tilfælde. Til Højdevangskirken har man taget Pengene uden Lovhjemmel, uden overhovedet at spørge om det, man har bare opført den. Hvad Bispeembedernes Midler angaar, har man opført Thyborøn Kirke efter at have faaet Lovhjemmel. Jeg har bedt om Retningslinjerne for, hvornaar man søgte Finansudvalgene og hvornaar ikke, og jeg har bebrejdet Ministeriet, at naar man i et enkelt Tilfælde har spurgt Finansudvalgene, har man ikke oplyst dem om, hvad der tidligere er sket. Hvad der er sket, er sket i det skjulte, men selvfølgelig burde man have oplyst Finansudvalgene derom, naar man kommer og beder om deres Samtykke, thi ellers er det et Samtykke, som er givet under forkerte Forudsætninger, og det regner jeg ikke for et Samtykke. Et Samtykke, der er givet, hvor Ministeren skjuler, at han i andre Tilfælde har været langt længere ude, kan ikke regnes for et Samtykke, der kan begrunde Forsvarligheden i de andre Tilfælde.

Vedrørende de sønderjyske Kirker siger Ministeren, at det er ikke Minister Dahl, men derimod Venstres Minister Appel, som har fundet paa den Tanke, at Pengene skulde udredes af Kirkemidlerne, saa at det kunde gaa lidt hurtigere med Byggeriet. God Dag, Mand! — Økseskaft! Ministeren har ikke hørt mig med et Ord bebrejde nogen, at Pengene er blevet anvendt hurtigt til Kirkebyggeri i Sønderjylland; tværtimod, sagde jeg, at paa det Punkt var vi alle enige. Det, jeg har kritiseret, er den Maade, man har taget Pengene paa. At Forslaget kom fra Partiet Venstre, undrer mig ikke; for Resten kunde det være kommet fra et hvilket som helst Parti, thi alle var enige

om, at naar det gjaldt Sønderjylland, skulde Arbejdet fremskyndes. Men jeg har kritiseret, at Pengene er taget paa en ulovlig og uretfærdig Maade af de kirkelige Midler. Det vil for det første alle Medlemmer vide, og for det andet vil Fortrykket vise, at jeg udtrykkeligt har udtalt, at det var Fremskaffelsen af Pengene, jeg kritiserede. (*Kirkeministeren* [Johs. Hansen]: Men det er Appels Opfindelse). Det var mærkeligt, at man skulde finde paa det i Foraaret 1924, naar det først kom frem i Efteraaret 1925; det forstaar jeg ikke. I alt Fald: hvis en Minister, ca. 1½ Aar før Spørgsmaalet blev fremført, har faaet den Idé, at Beløbet skulde udredes paa denne Maade, saa spørger jeg Ministeren, om der staar i de Aktstykker, som Ministeren paaberaaber sig med saa stor Dristighed, at Appel vilde have, at det skulde ske hemmeligt for Finansudvalgene. Vi taler ikke her om, at Pengene er blevet anvendt, for det har ikke et Menneske haft noget imod, men Spørgsmaalet drejer sig om dette, at de er blevet anvendt hemmeligt for Finansudvalgene. Den højtærede Minister siger, at det er Appels Opfindelse. Det er altsaa ikke rigtigt — for ikke at bruge et stærkere Udtryk. Appels Opfindelse var, at Kirkebyggeriet skulde fremskyndes, men det, Kritikken er rettet imod, er den Maade, hvorpaa Pengene er fremskaffet, og det er altsaa ikke Appels Opfindelse.

Jeg har saa tit i Udvalget diskuteret Spørgsmaal med den højtærede Minister, og det forekommer mig, at vi begge har været meget saglige. Jeg tror ikke, at den ene af os kan beskyldes den anden for, at vi har skjult, hvad vi mente, vi har forhandlet aabent og ærligt om mange Spørgsmaal. Jeg har aldrig med Urette bebrejdet Ministeren noget, og jeg vil sige det samme om Ministeren over for mig. Men hvad er det saa, der sker her, hvor jeg havde glædet mig til en rent saglig Forhandling? Her staar Ministeren op for ligesom at kaste et Skær over det, jeg har sagt, at Pengene er blevet anvendt til Kirkebygninger, idet Ministeren henviser til, at der bl. a. er bygget en Kirke i Aarhus, hvor Hr. Rytters Meningsfælle, Hr. Bruun-Rasmussen stod som Formand. Ja, men hvordan i Alverden skal en lokal Embedsmand stille sig, naar en Minister siger: Her er Pengene? Skal han svare: Jeg vil ikke have dem. Hvis han havde henvendt sig til Ministeren og sagt: Vi skal have en Kirke i Aarhus, jeg beder om, at De vil tage Pengene paa den og den Maade, for vi kan ikke faa dem paa